

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci **žalobce V. K.**, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, Odboru azylové a migrační politiky,** se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7**,** v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2003, č. j. OAM-2998/VL-07-12-TZ-2003, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 24 Az 1709/2003, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 3. 2004, č. j. 24 Az 1709/2003 - 38,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného uvedeným v záhlaví tohoto rozhodnutí byla zamítnuta žádost žalobce (dále též „stěžovatel“) o udělení azylu na území České republiky jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění žalovaný uvedl, že před vstupem na území České republiky pobýval žalobce na území Polska, kde měl možnost se svobodně pohybovat, vejít do kontaktu se zástupci státních orgánů a požádat o udělení azylu. Sdělení žalobce, že o udělení azylu v Polsku nepožádal, neboť na území České republiky měl slíbenou lépe placenou práci, nemá podle žalovaného vliv na skutečnost, že o udělení azylu mohl žalobce požádat již na území Polska. Proto byla jeho žádost o udělení azylu na území České republiky zamítnuta z důvodu,

že přichází z území, které Česká republika považuje za bezpečnou třetí zemi a nebylo prokázáno, že v případě žalobce Polsko za bezpečnou třetí zemi považovat nelze.

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 1. 2004, č. j. 24 Az 1709/2003 - 22, byla zamítnuta žaloba proti uvedenému rozhodnutí žalovaného. Proti tomuto rozsudku podal žalobce v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž požádal soud o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Přípisem soudu prvního stupně ze dne 11. 2. 2004 byl stěžovateli na jím uvedenou adresu zaslán formulář prohlášení o osobních a majetkových poměrech s tím, aby jej vyplnil a do čtrnácti dnů ode dne doručení zaslal zpět soudu. Zásilku převzala bytná žalobce paní Š. dne 12. 2. 2004. Stěžovatel soudu ve stanovené lhůtě formulář nezaslal.

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 3. 2004, č. j. 24 Az 1709/2003 - 38, bylo rozhodnuto o tom, že se žalobci neustanovuje zástupce z řad advokátů, neboť žalobce ve stanovené lhůtě ani v přiměřeně prodloužené lhůtě neosvědčil své majetkové poměry a zůstal vůči soudu nečinný; soud proto nemohl posoudit předpoklady pro osvobození žalobce od soudních poplatků. Toto posouzení je však nezbytné pro rozhodnutí o ustanovení zástupce účastníku řízení.

Proti tomuto usnesení podal žalobce v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž namítá, že mu nebyla doručena výzva krajského soudu spolu s formulářem prohlášení o osobních a majetkových poměrech, ačkoliv ostatní písemnosti zasílané mu Krajským soudem v Ostravě řádně přebíral. Stěžovatel uvádí, že doručení uvedené písemnosti očekával, a v kasační stížností napadeném usnesení postrádal sdělení o tom, jakým náhradním nebo opakovaným způsobem se soud pokusil písemnost doručit. Stěžovatel tvrdí, že nebyl v souladu se zákonem vyrozuměn o uložení zásilky obsahující uvedenou písemnost a v řízení nebylo prokázáno, že soud splnil svou zákonnou povinnost a vyrozuměl žalobce vhodným způsobem o uložení písemnosti. Překážka tedy nebyla na straně žalobce, neboť ten se o zaslaném tiskopise nedozvěděl proto, že nebyl soudem řádně vyrozuměn. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 3. 2004, č. j. 24 Az 1709/2003 - 38, bylo zrušeno a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně stěžovatel požádal soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Vyjádření žalovaného k této kasační stížnosti nebylo požadováno.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Důvodem podané kasační stížnosti je důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je možné podat kasační stížnost z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. V daném případě stěžovatel namítá vadu řízení před soudem, jež mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o neustanovení zástupce stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti. Stěžovatel tvrdí, že krajský soud pochybil, když mu svým rozhodnutím neustanovil advokáta, aniž by předtím stěžovateli řádně doručil formulář prohlášení o osobních a majetkových poměrech. Tímto postupem soudu byl stěžovatel podle svých slov zkrácen na svých právech, neboť bez svého zavinění nemohl na výzvu soudu reagovat a vyplněný formulář prohlášení

o osobních a majetkových poměrech soudu předložit, což mělo za následek rozhodnutí soudu o neustanovení zástupce stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud z obsahu soudního spisu předloženého mu Krajským soudem v Ostravě zjistil, že formulář prohlášení o osobních a majetkových poměrech spolu s výzvou, aby stěžovatel ve lhůtě 14 dnů ode dne doručení výzvy zaslal soudu tento vyplněný formulář, byl stěžovateli zaslán dopisem s dodejkou dne 11. 2. 2004. Z doručenky pak vyplývá, že dne 12. 2. 2004 zásilku na uvedené adrese převzala bytná paní Š. Pro doručování písemností v řízení před správními soudy se podle ustanovení § 42 odst. 5 s. ř. s. použijí obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení. Ustanovení § 46 odst. 2 o. s. ř. pak stanoví, že nebyl-li adresát zastižen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, doručí se jiné dospělé osobě bydlící v témže bytě nebo v témže domě, je-li tato osoba ochotna obstarat předání písemnosti. Pro případ, že není možno takto doručit, stanoví zákon povinnost písemnost uložit a adresáta o jejím uložení vyrozumět; teprve pak může v případě, že si adresát zásilku nevyzvedne do tří dnů od uložení, nastoupit tzv. fikce doručení tak, že se poslední den uložení zásilky považuje za den doručení, a to i v případě, že se adresát o uložení zásilky nedozvěděl. Z obsahu soudního spisu Krajského soudu v Ostravě Nejvyšší správní soud zjistil, že paní Š. v průběhu řízení před soudem prvního stupně přebírala i jiné zásilky určené stěžovateli.

K posouzení otázky, zda byla předmětná výzva soudu žalobci řádně doručena, shledal soud nezbytným zjištění, zda se stěžovatel v době, kdy mu byla tato písemnost doručována, v místě doručování zdržoval, a dále pak zda paní. Š., jež zásilku převzala, byla ve smyslu § 46 odst. 2 o. s. ř. ochotná obstarat odevzdání písemnosti adresátovi. Proto byl dožádaným Okresním soudem v Mělníku proveden výslech paní V. Š., která po předestření předmětu věci uvedla, že stěžovatel je hlášen k pobytu v jejím bytě, kde se denně zdržuje, ráno odchází a vrací se ve večerních hodinách. Předvolaná osoba dále uvedla, že je ochotna zásilky pro stěžovatele přebírat a poté mu je předat, pokud se nejedná o zásilku určenou do vlastních rukou adresáta. Stejně tomu bylo i u předložené zásilky, kterou paní Š. převzala a poté odevzdala do rukou stěžovatele. V případě doručování zásilek do vlastních rukou si je stěžovatel na výzvu pošty vyzvedává na příslušném poštovním úřadě. Z výpovědi jmenované navíc vyplynula skutečnost, že se stěžovatel v době doručování písemnosti v místě doručování zdržoval; ostatně tuto skutečnost stěžovatel v kasační stížnosti nenamítal, naopak uvedl, že očekával doručení uvedené zásilky.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. V dané věci není sporu o tom, že na základě vykázaného doručení předmětné písemnosti osobě bydlící ve stejném bytě jako stěžovatel a na základě výpovědi této osoby, z které vyplynulo, že stejně jako v jiných případech byla zásilka odevzdána adresátovi - stěžovateli, byl formulář prohlášení o osobních a majetkových poměrech žalobci řádně doručen ve smyslu § 46 odst. 2 věta první použitého obdobně podle § 42 odst. 5 s. ř. s. Tvrzení žalobce o tom, že vinu na nedoručení této písemnosti nese soud, shledal Nejvyšší správní soud vzhledem ke shora uvedeným zjištěním účelovým. Byla-li tedy uvedená písemnost stěžovateli řádně doručena, avšak ten ji v soudem stanovené lhůtě nezaslal vyplněnou soudu zpět, postupoval Krajský soud v Ostravě správně, když návrhu na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti nevyhověl, neboť za dané situace nebylo možné posoudit, zda stěžovatel splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků; toto zjištění je však jedním ze tří kumulativních předpokladů pro ustanovení zástupce účastníku řízení podle § 35 odst. 7 s. ř. s. (dalšími dvěma podmínkami jsou pak návrh účastníka řízení na ustanovení zástupce a skutečnost, že ustanovení zástupce je třeba k ochraně práv účastníka řízení).

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. ledna 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu